

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

11 березня 2021 р.

Київ

№ 6-рк

Про припинення дій,
що містять ознаки порушення
законодавства про захист
від недобросовісної конкуренції

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши матеріали дослідження та подання Управління розслідувань недобросовісної конкуренції від 10.03.2021 № 127-01/106-п,

ВСТАНОВИВ:

1. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

- (1) Дії суб'єкта господарювання, які містять ознаки порушення, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, під час рекламування виробу медичного призначення «ОРВІ АКТИВ» (далі – Засіб).

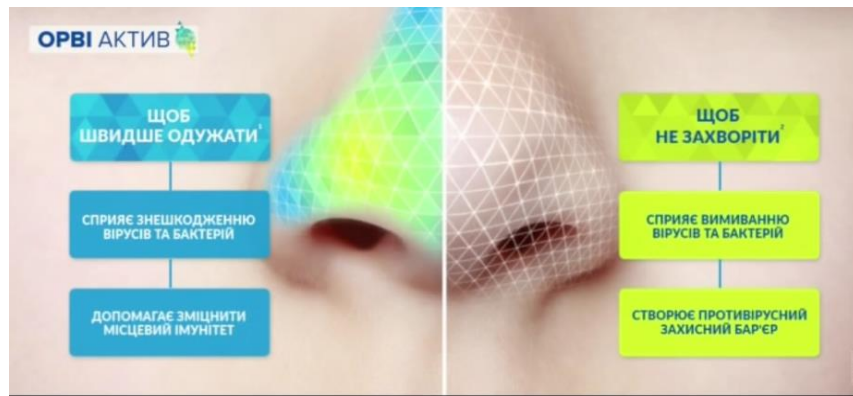
2. СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ, ЯКОМУ НАДАЮТЬСЯ РЕКОМЕНДАЦІЇ

- (2) Товариство з обмеженою відповідальністю «Аббот Україна» (далі – Товариство) (ідентифікаційний код юридичної особи 37728490).
- (3) Одним з основних видів діяльності Товариства, згідно з класифікацією видів економічної діяльності, зокрема, є оптова торгівля фармацевтичними товарами (код КВЕД 46.46).
- (4) Тобто, Товариство, у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», є суб'єктом господарювання.

3. ОБСТАВИНИ

- (5) Антимонопольний комітет України (далі – Комітет) на підставі частини першої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» здійснює контроль за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції, зокрема, у сфері виробів медичного призначення.
- (6) Так, на підставі доручення Голови Комітету від 28.01.2020 № 13-01/79/ДУ здійснюється моніторинг із метою виявлення та припинення недобросовісних практик у сфері реклами лікарських засобів, біологічно активних добавок, лікувальних процедур, антисептичних засобів.
- (7) У ході вказаного контролю виявлено поширення на телебаченні та на вебсайті <https://orvi-active.com.ua/> рекламних роликів та іншої рекламної інформації про Засіб.
- (8) Так, у рекламних повідомленнях, які поширюються на телебаченні та в мережі «Інтернет» (скріншоти нижче), наводиться інформація про те, що Засіб може застосовуватись при грипі та застуді.

- (9) У ролику на телебаченні повідомляється, зокрема, таке:

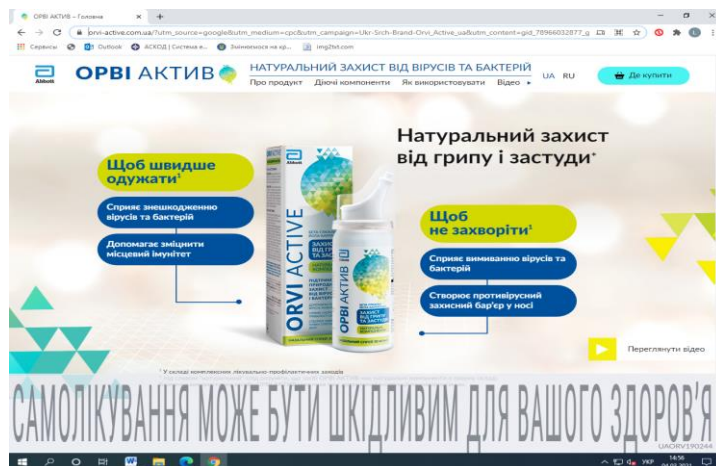

Скріншот 1

Скріншот 2

- (10) При цьому вказаний рекламний ролик містить аудіосупровід, а саме повідомлення «Щоб швидше одужати» та «Щоб не захворіти», який повторюється кілька разів.
- (11) Серед іншого, рекламні повідомлення на вебсайті <https://orvi-active.com.ua/> містять таку інформацію:

Скріншот 3

- (12) Тобто, вказана інформація однозначно повідомляє про ефективність Засобу в боротьбі із грипом та застудою.
- (13) З аналізу інформації, отриманої від Товариства, також встановлено, що рекламування Засобу здійснювалось на замовлення Товариства різними способами (реклама на телебаченні, реклама в мережі «Інтернет», аптечні газети, інфостенди тощо) у різні періоди протягом 2019 та 2020 років. Водночас у Комітеті відсутні дані щодо припинення поширення наведеної інформації.
- (14) Товариство повідомило, що несе відповідальність за зміст рекламних матеріалів, наведених вище.

- (15) Виробником Засобу є відкрите акціонерне товариство «Біодуе» (Італійська Республіка) (далі – Виробник).
- (16) Відповідно до довіреності від 12.11.2018 Товариство є уповноваженим представником Виробника щодо Засобу.
- (17) З аналізу наявних у Комітеті матеріалів щодо Засобу встановлено таке.
- (18) До складу Засобу входять: вода, йота-карагінан, натрію карбоксиметил бета-глюкан, натрію хлорид, динатрію ЕДТА, моно- і дифосфат калію.
- (19) «ОРВІ АКТИВ» рекомендований для профілактики і в якості доповнення до основної терапії вірусних і бактеріальних респіраторних інфекцій дихальних шляхів. «ОРВІ АКТИВ» сприяє видаленню вірусів і бактерій зі слизової носа, допомагає створити тонкий захисний зволожуючий шар на слизовій оболонці носоглотки, який служить бар'єром для проникнення і розмноження вірусів і бактерій, підтримує природний захист проти збудників респіраторних інфекцій.
- (20) Згідно з інструкцією для застосування Засіб сприяє:
 - профілактиці вірусних інфекцій дихальних шляхів: застуда, ГРВІ, грип;
 - тривалому фізіологічному зволоженню слизової оболонки носа;
 - комплексному лікуванню вірусних інфекцій дихальних шляхів: застуда, ГРВІ, грип;
 - підтримуючій терапії захворювань, обумовлених сухою або роздратованою слизовою носа, таких як: гострий риніт, гострий катаральний синусит, синдром Шегрена, утворення кірочок на слизовій оболонці носа;
 - підтримуючій терапії захворювань, обумовлених сухою або роздратованою слизовою носа, таких як: гострий риніт, гострий катаральний синусит, синдром Шегрена, утворення кірочок на слизовій оболонці носа, такі як гострий риніт, гострий катаральний синусит, синдром Шегрена, утворення кірочок на слизовій оболонці носа;
 - підтримці у лікуванні частих і затяжних запальних захворювань носоглотки, таких як: синусит, поліпоз носоглотки, хронічний риніт з/без бактеріальної або грибкової інфекцією.
- (21) Також, згідно із зазначеною інструкцією Засіб має непряму місцеву противірусну, імуномодуючу та імуностимулюючу дію без системного впливу на організм. Йота-карагінан, який синтезується із червоних морських водоростей, має противірусну дію, а натуральний бета-глюкан активує місцевий імунітет, забезпечуючи захист організму від вірусів і бактерій.
- (22) При цьому інструкція до Засобу повідомляє про те, що Засіб сприяє комплексному захисту проти грипу й застуди, зменшенню проявів і тривалості симптомів.
- (23) Водночас, при детальнішому ознайомленні з фактичними характеристиками Засобу встановлено, що інформація з вищевказаної реклами не корелюється з фактичними властивостями Засобу.
- (24) За наявною в Комітеті інформацією вказаний засіб не є зареєстрованим лікарським засобом та не внесений до Державного реєстру лікарських засобів.
- (25) Згідно з інструкцією, Засіб рекомендований для профілактики та доповнення до основної терапії вірусних і бактеріальних респіраторних інфекцій дихальних шляхів, він сприяє видаленню вірусів і бактерій зі слизової оболонки носа, допомагає створити тонкий захисний зволожувальний шар на слизовій оболонці носоглотки, який служить бар'єром для проникнення та розмноження вірусів і бактерій, підтримує природний захист проти збудників респіраторних інфекцій.
- (26) Товариство поширює такі твердження під час рекламування Засобу: «Подвійна дія проти грипу та застуди» та «Щоб швидше одужати».

- (27) Тобто, реклама Засобу повідомляє інформацію, яка може сформувати однозначний висновок щодо самостійної дії Засобу: проти грипу та застуди та швидше одужати.
- (28) Стосовно твердження «Подвійна дія проти грипу та застуди».
- (29) Товариство надало Комітету таке пояснення: Засіб містить дві складові продукту (йота-каarraган – противірусний ефект, а бета-глюкан – імунотимолуюча активність), що чинять подвійну дію на респіраторні інфекції вірусного та бактеріального походження.
- (30) Водночас, за наявною в Комітеті інформацією, грип та застуда є інфекційним захворюванням, внаслідок якого можуть виникати різні ускладнення (такі як бронхіт, пневмонія тощо).
- (31) Його симптомами можуть бути підвищена температура тіла, біль у горлі, кашель, нежить, головний біль, чхання, біль у горлі, біль у м'язах тощо. Тобто, це захворювання, яке може вражати верхні дихальні шляхи.
- (32) При цьому, з огляду на рекламний ролик, Засіб застосовується шляхом вприскування його через ніс.
- (33) Наведена на вищевказаних скріншотах інформація, у поєднанні з відповідним аудіосупроводом («Щоб швидше одужати» та «Щоб не захворіти»), однозначно стверджує про його ефективність при грипі та застуді.
- (34) Зважаючи на вказане, усунення таких симптомів, як підвищена температура тіла, біль у горлі, кашель, біль у м'язах, що можуть бути показниками наявності грипу та/або застуди в людини, шляхом вприскування засобу через ніс, є перебільшенням.
- (35) Тобто, на противагу інформації з інструкції, зокрема щодо сприяння Засобу при профілактиці вірусних інфекцій, інформація про дію Засобу проти грипу та застуди для швидкого одужання, які, у свою чергу, з наявної в Комітеті інформації, можуть передаватись не лише через носову порожнину, є неточною.
- (36) Комітет має також тотожну позицію щодо твердження «Щоб швидше одужати».
- (37) Так, згідно з інструкцією до Засобу, він рекомендований для профілактики і як доповнення до основної терапії вірусних і бактеріальних респіраторних інфекцій дихальних шляхів. Тобто, як доповнення може мати наведений ефект, проте з огляду на те, що грип може давати ускладнення і передаватись не тільки через ніс, вищенаведене твердження є неточним.
- (38) Слід також зазначити, що часовий проміжок дії виробу медичного призначення в кожній окремій людини може бути різним та, відповідно, мати різний ефект.
- (39) Але наведена в рекламному ролику інформація про швидкість дії Засобу «Щоб швидше одужати» містить однозначні твердження, що в цілому формують чітке уявлення про дію Засобу після його застосування.
- (40) Інформація про лікарський засіб повинна бути максимально точною, повною та достовірною, а також відображати конкретні характеристики, властивості, що наведені в інструкції.
- (41) Також, враховуючи те, що грип може давати ускладнення і передаватись не тільки через ніс, твердження щодо дії проти грипу та застуди є неточним з огляду на те, що Засіб може ніяк не запобігти симптомам грипу та застуди (до прикладу, підвищена температура тіла, біль у горлі, кашель, біль у м'язах), що виникли внаслідок проникнення грипу та застуди не через носову порожнину.
- (42) Зважаючи на викладене, інформація про Засіб, що наведена в рекламному ролику та на вебсайті <https://orvi-active.com.ua/>, є неточною.

4. ВИСНОВКИ КОМІТЕТУ

- (43) Згідно зі статтею 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» основним завданням Комітету є участь у формуванні та реалізації конкурентної

політики, зокрема, в частині здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції.

- (44) Відповідно до частини першої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» у сфері здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції Комітет має повноваження розглядати заяви і справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та проводити розслідування за цими заявами і справами; при розгляді заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, проведенні перевірки та в інших передбачених законом випадках вимагати від суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, їх посадових осіб і працівників, інших фізичних та юридичних осіб інформацію, в тому числі з обмеженим доступом.
- (45) Відповідно до статті 1 Закону України «Про рекламу» реклама – інформація про особу чи товар, розповсюджена в будь-якій формі та в будь-який спосіб і призначена сформувати або підтримати обізнаність споживачів реклами та їх інтерес щодо таких особи чи товару.
- (46) Також згідно зі статтею 1 Закону України «Про рекламу» недобросовісна реклама – реклама, яка вводить або може ввести в оману споживачів реклами, завдати шкоди особам, державі чи суспільству внаслідок неточності, недостовірності, двозначності, перебільшення, замовчування, порушення вимог щодо часу, місця і способу розповсюдження.
- (47) Відповідно до статті 10 Закону України «Про рекламу» недобросовісна реклама забороняється. Відповідальність за недобросовісну рекламу несе винна особа.
- (48) Згідно з частиною п'ятою статті 21 Закону України «Про рекламу» реклама лікарських засобів, медичних виробів та методів профілактики, діагностики, лікування і реабілітації не може містити посилок на терапевтичні ефекти стосовно захворювань, які не піддаються або важко піддаються лікуванню.
- (49) При цьому, відповідно до частини першої статті 26 Закону України «Про рекламу» контроль за дотриманням законодавства України про рекламу здійснюють у межах своїх повноважень, зокрема, Антимонопольний комітет України – щодо дотримання законодавства про захист економічної конкуренції.
- (50) Відповідно до вимог статті 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» поширенням інформації, що вводить в оману, є повідомлення суб'єктом господарювання, безпосередньо або через іншу особу, одній, кільком особам або невизначеному колу осіб, у тому числі в рекламі, неповних, неточних, неправдивих відомостей, зокрема, внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що вплинули або можуть вплинути на намір цих осіб щодо придбання (замовлення) чи реалізації (продажу, поставки, виконання, надання) товарів, послуг цього суб'єкта господарювання.
- (51) Інформацією, що вводить в оману, є, зокрема, відомості, які:
 - містять неповні, неточні або неправдиві дані про походження товару, виробника, продавця, спосіб виготовлення, джерела та спосіб придбання, реалізації, кількість, споживчі властивості, якість, комплектність, придатність до застосування, стандарти, характеристики, особливості реалізації товарів, робіт, послуг, ціну і знижки на них, а також про істотні умови договору;
 - містять неповні, неточні або неправдиві дані про фінансовий стан чи господарську діяльність суб'єкта господарювання;
 - приписують повноваження та права, яких не мають, або відносини, в яких не перебувають;

- містять посилання на обсяги виробництва, придбання, продажу чи поставки товарів, виконання робіт, надання послуг, яких фактично не було на день поширення інформації.
- (52) Дії Товариства, які полягають у поширенні невизначеному колу осіб неточних відомостей: «Подвійна дія проти грипу та застуди» та «Щоб швидше одужати», що може вплинути на наміри цих осіб щодо придбання товару цього суб'єкта господарювання, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману.
- (53) Водночас у Комітеті відсутня інформація, яка б свідчила, що дії Товариства призвели до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції.
- (54) Відповідно до частини першої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, а у разі, якщо порушення припинено, - щодо вжиття заходів для усунення наслідків цих порушень.

Враховуючи наведене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», Антимонопольний комітет України надає товариству з обмеженою відповідальністю «Аббот Україна» (ідентифікаційний код юридичної особи 37728490) такі обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Припинити дії з поширення інформації «Подвійна дія проти грипу та застуди» та «Щоб швидше одужати» у рекламі виробу медичного призначення «ОРВІ АКТИВ». Інформування споживачів щодо продукції власного виробництва здійснювати способом, який не вводитиме в оману.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Про результати розгляду цих рекомендацій повідомити Антимонопольний комітет України у десятиденний строк з дня їх отримання.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, розпочате провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції закривається.

Голова Комітету

О. ПІЩАНСЬКА